

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
BusquetsAntoni Vives
ReusRafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Campus Obert

1. *Campus Obert, cuestiones de actualidad desde la óptica universitaria* és aquesta secció que, d'ençà el 2010, cada dimarts del curs acadèmic universitari ofereix tres articles sobre recerques universitàries i notícies actuals

Habemus moció de censura

◆ Neus Bauçà Ferrer *



Fa un temps, vaig escriure un article en el que explicava la diferència entre la moció de censura i la qüestió de confiança. Són dos instruments polítics diferents que es fan servir per posar a disposició de votació el cap o el programa de l'entitat política en qüestió i exigeixen responsabilitat política. Concretament, a nivell nacional, la qüestió de confiança és un instrument utilitzat pel

President del Govern, qui la planteja en el Congrés amb la finalitat de sotmetre a votació el seu programa o una declaració de política general i necessita el vot a favor per majoria simple per a que la confiança sigui atorgada. En canvi, la moció de censura ha de ser plantejada per un grup de diputats, no menor a una dècima part del Congrés, i necessita de majoria absoluta per a ser aprovada. Aquests mateixos diputats, alhora, proposen un nou candidat a president.

Aclarida aquesta qüestió que sol donar peu a confusió, explicar que



actualment estem vivint uns fets històrics únics. Per primera vegada en la història espanyola un president del govern no supera una moció de censura que l'obliga a deixar el govern.

Emperò, un cop es presenta la moció de censura i aquesta és aprovada, ara què?

Per una banda, el president del Govern presenta la seva dimissió al Rei. També els càrrecs del Govern,

ministres, etc. han de cessar durant els propers dies.

Alhora, el Rei nomena president al candidat investit per la Cambra, que en aquest cas és Pedro Sánchez (PSOE), qui va liderar la moció i es va posicionar com a candidat i qui haurà de formar l'equip de govern.

Tanmateix, s'ha

compromès a mantenir els pressupostos aprovats pel govern cessat, per la qual cosa, en aquest aspecte, no hi haurà canvis.

El que té per endavant el nou govern es un temps d'or per conversar i liderar les qüestions polítiques, com la de Catalunya i socials, com les pensions i la igualtat de gènere, que estan sobre la taula.

* Politòloga i consultora de Sector Públic

► TEMA

Campus Obert

2. *Es tracta d'una iniciativa de la direcció del diari Ultima Hora que coordina l'equip del Centre d'Estudis i Documentació Contemporània de la Universitat de les Illes Balears*

Visites reials medievals

◆ Gabriel Ensenyat Pujol *



Allarg dels segles les visites reials a Mallorca han tengut lloc de manera més o menys sovintejada o espaiada. Jaume I va venir quatre vegades a l'illa. La primera, arran de la conquesta, la perllongà fins a l'octubre de 1230. Després tornà dues vegades més els anys següents (1231, 1232) per signar la submissió de Menorca i acords de rendició amb els musulmans que havien resistit a l'illa gran (i fer

front a la defensa, si hagués calgut). Fins més de vint anys després no va tornar, de manera circumstancial.

De la seva banda, els reis de Mallorca (Jaume II, Sanxo i Jaume III) foren els qui més residiren a l'illa. Tot i que no era aquí on passaven la major part del temps, ja que la residència habitual era al castell de Perpinyà (més eventualment al de Cotlliure i a Montpeller). En realitat la idea d'uns monarques que habitaven permanentment a l'Almudaina i es desplaçaven a Sineu, Vallde-mossa (l'anomenat palau del rei Sanxo), a les cases del Teix, etc. és



aquí arran de la mort d'aquest. Més tard, Pere el Cerimoniós vengué a Mallorca per ocupar-la de bell nou, entre el maig i juny de 1343. El seu fill Joan I, amb tota la cort, hi féu una estada entre juliol i novembre de 1395, fugint de la pesta. El príncep de Viana també romangué a l'illa entre l'agost de 1459 i el març de 1460.

Per contra, el seu germanastre Ferran el Catòlic no vengué mai. Potser la visita més pomposa de totes fou la de Carles I el 1541 quan es dirigia a atacar Alger (de tornada, com que fou derrotat, feu una escala d'incògnit a l'illa, d'un dia).

Com podem observar, aquestes visites, ara i abans, sempre han generat notícies de diversa mena. Alfons el Liberal, per exemple, que va ocupar el regne el 1285 en nom del seu pare, fou coronat

molt romàntica però no respon a la realitat. Encara que no tenim un itinerari complet de cada rei, les dades parcials indiquen que passaven molts més dies a les terres continentals de la Corona. De fet, a vegades estigueren anys sencers i seguits sense venir a Mallorca.

En aquestes visites, com és lògic, trobam circumstàncies de diversa mena. Alfons el Liberal, per exemple, que va ocupar el regne el 1285 en nom del seu pare, fou coronat

► TEMA

Campus Obert

3. *Aquesta secció conclou avui dimarts, 5 de juny, però tornareu a trobar-la a les pàgines d'Ultima Hora a partir del proper dimarts 18 de setembre. Moltíssimes gràcies a tots els col·laboradors i fins a curs vinent*

Reescriure la història i recuperar el futur

◆ Fernanda Caro Blanco *



Tal vegada, s'haurà de reescriure la història de la humanitat per tal d'incorporar les contribucions fetes per les dones, tant a la vida pública com privada. En tant en quant això no passi la història estarà, com a poc, incompleta.

Aquests dies, investigant sobre la situació de les dones als centres as-

sistencials de Mallorca, específicament a la Casa de la Misericòrdia de Palma, hem constatat una vegada més el tractament que la història ha donat al gènere femení: la invisibilitat.

Tant és així que, a les Jornades que el Consell Insular de Mallorca organitza pels propers dies 7, 8 i 9 de juny per tal de retre homenatge a les dones que varen habitar la Misericòrdia, s'ha de recórrer principalment a la història oral i a la memòria viva. Una iniciativa im-



prescindible per fer visible allò invisibilitzat. La història escrita de les dones a la Misericòrdia, no ens sorprèn: paternalisme, segregació i criminalització són els trets característics del tractament que la beneficència pública –tant al segle XIX com a l'època franquista– ha atorgat a les dones. Paternalisme en considerar-les incapaces de regir la seva pròpia vida; segregació en apartar-les dels àmbits educatius i laborals que sí s'assignaven als ho-

mes; i criminalització en considerar extraviades a aquelles que no seguien el camí de la virtut dictat per la moral catòlica.

Un raig de llum il·luminà la història dels centres assistencials de Mallorca, breu però poderós: el que va encendre el curt mandat de l'esquerra a la II República espanyola, amb Emili Darder al font,

introduint el tractament de les dones, també a l'assistència social, des del principi republicà d'igualtat. Tot i les veus que darrerament han volgut recuperar a aquelles dones valentes (com ha fet el professor Ginard de la figura de Matilde Landi i Aurora Picornell) ens queda molt per escriure: per tal de recuperar el passat i també el futur.

* Professora contractada dra. Estudis de Grau en Treball Social. UIB